

bh p

BEZPEČNOST
A HYGIENA PRÁCE

Větrání velkých prostor

Bezpečnost skladování

Kvalifikační požadavky OZO

Karta BOZP

Přehled technických norem

měsíčník
ročník 65
3/2015

- Vydává:**
 Wolters Kluwer, a. s.
 www.wolterskluwer.cz
- Šéfredaktor:**
 Petr Řezníček
 tel.: 246 040 467
 e-mail: bhp@wolterskluwer.cz
- Adresa:**
 Wolters Kluwer, a. s.
 BHP
 U Nákladového nádraží 6
 130 00 Praha 3
 tel.: 246 040 444
 fax: 246 040 401
 IČ: 63077639
- Předplatné a distribuce:**
 www.wolterskluwer.cz/obchod
 predplatne@wolterskluwer.cz
 tel.: 246 040 400
- Inzerce:**
 Iva Suchnová, tel.: 603 826 764
- Sazba:**
 Monika Svobodová
- Tisk:**
 SERIFA, s. r. o.
 Jinonická 80, Praha 5
 Nevyžádané příspěvky
 nevracíme. Za správnost údajů
 uvedených v článcích odpovídají
 jejich autoři.
 Podávání novinových zásilek
 schváleno Českou poštou, s. p.,
 Odštěpný závod Přeprava,
 č. j.: 1137/96 ze dne 12. 3. 1998
 ISSN 0006-0453 Index 48 104
 Registrováno MK ČR pod č. E 715
 Roční předplatné činí 1 295 Kč
 (1 489 Kč včetně DPH,
 poštovného a balného).
 Všeobecné obchodní podmínky
 viz <http://j.mp/obchodni-podminky>.
 Předáno do tisku dne 12. 3. 2015
 © Wolters Kluwer, a. s., 2015



Časopis je dostupný
také v systému ASPI.

- Větrání velkých prostor** 2
 Ing. Václav Kopecký

Velkými prostorami lze chápat nevenkovní prostory s velkým vnitřním objemem a plochou řádově ve stovkách až tisících čtverečních metrů. Z hlediska jejich určení se jedná o tovární haly a skladové prostory, o prodejní prostory jako jsou hypermarkety, nákupní galerie, obchodní centra, o velkokapacitní kanceláře typu open space, o sportovní, divadelní a koncertní sály a haly.
- (Ne)Bezpečné skladování v kostce** 7
 Kateřina Hrubá
- Kvalifikační požadavky na odborně způsobilou osobu k prevenci rizik** 9
 Tomáš Neugebauer
- Vybrat bezpečnější chemickou látku nemusí být až takový problém** 13
 Petr Markl
- Karta BOZP pro profesi: Úklidový pracovník** 15
 Znalecký ústav bezpečnosti a ochrany zdraví, z.ú.
- Závažný pracovní úraz způsobený mostovým jeřábem** 19
 Ing. Ondřej Varta, Ing. Jiří Kysela
- Řízení rizik spojených s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi** 21
 Ing. Jiří Vala, Ph.D.
- Psychosociální rizika při práci II.** 28
 MUDr. Vladimíra Lipšová, PhDr. Ludmila Kožená,
 Mgr. Kateřina Janošová
- Soudní znaleství v oboru bezpečnosti práce a požární ochrany – 2. část** 30
 Dr. Ing. Jana Maturová, LL.M.;
 Ing. Bc. Miroslav Valta, MBA
- Přehled nových technických norem – únor a březen 2015** 32
 Ing. Ivana Kolínská

Soudní znalectví v oboru bezpečnosti práce a požární ochrany, 2. část

Dr. Ing. Jana Maturová, LL.M.,

soudní znalkyně v oboru bezpečnost práce, požární ochrana a chemické látky, 1. místopředsedkyně komory soudních znalců ČR, sekce BOZP a PO

Ing. Bc. Miroslav Valta, MBA,

„mladší znalec“ Kanceláře znalkyně Dr. Maturové

Problematika soudního znalectví byla v obecné podobě popsána již v nejedné diplomové práci nebo prezentována na odborných fórech. Hluběji a konkrétněji se však problematikou procesní a profesní etiky soudního znalce v návaznosti na státní a soukromou sféru nikdo nezabývá. Téma soudního znalectví není v podstatě od začátku devadesátých let minulého století bohužel systematicky řešeno. Požadavky na reformu soudního znalectví adresovala Ministerstvu spravedlnosti ČR například Komora soudních tlumočnicků ČR, ta se však zabývala především pouze dílčí problematikou, a to odměňováním. Stav soudního znalectví byl po odchodu JUDr. Hany Marvanové z MS ČR ignorován i bývalou ministryní prof. JUDr. Helenou Válkovou, CSc.

Etické kodexy a etické principy

Základem etického rozhodování je podrobné seznámení se s relevantním etickým kodexem. Problémy, které je nutné v rámci znalectví řešit jsou často komplexní a nedají se snadno rozhodnout pouze podle ustáleného etického standardu. Etických zásad by se měl znalec držet především v případech, kdy jsou kodexem jasně vymezená pravidla a stanovené hranice.

Takto definovaná pravidla etického chování jak znalců, tak i ostatních účastníků řízení označujeme jako etické principy, které jsou často zaměřeny na určitou oblast eticky sporných situací. Na základě vývoje etického myšlení a lidského mravního porozumění je možno stanovit základní etické principy, jež platí obecně, ale i aplikovaně v různých oblastech lidského konání. Ve všech principech, které se pak více specializovaly v etických kodexech, je možné nalézt dva základní principy, bez kterých by lidská společnost nemohla existovat, a to: konat dobro a nekonat zlo.

Profesní etika

Přestože se lidstvo setkává s etikou již od dob antiky, její význam v podmínkách práce a života narůstá právě

v dnešní době, kdy je ze strany veřejnosti kritizována práce Ministerstva spravedlnosti ČR v oblasti soudnictví, státního zastupitelství, ale i znalců.

V české právní úpravě je namísto pojmu etika, etické chování nebo profesní etika používáno většinou termínu „dobré mravy“. Obecně je pak provedeno zhodnocení buď „v souladu s dobrými mravy“ nebo „v rozporu s dobrými mravy“. Dobré mravy tedy tvoří hranice ještě společensky přiměřeného chování. Ty lze rovněž formulovat i v etickém kodexu daného profesního společenstva.

Etický kodex je dokument, který upravuje obecná i konkrétní pravidla práce v jednotlivých organizacích a profesích. Svůj etický kodex mají např. soudci, advokáti ale i soudní znalci. Hlavním důvodem k vytvoření etického kodexu je jasně stanovit principy a pravidla etického jednání fyzických osob nebo zaměstnanců, ať již navenek organizace nebo vůči sobě navzájem. K dalším důvodům patří zakotvit důležité zásady profesionálního postupu, posílit profesní identitu a odpovědnost.

Význam etického kodexu organizace tak zdaleka není jen vnější, ale činí práci v jakékoli organizaci příjemnější, a tím i produktivnější. Uspadňuje i získání a udržení kvalitnějších zaměstnanců, kteří bývají vůči dodržování etických norem citlivější.

Etický kodex úředníka a zaměstnance veřejné správy

Znalec při své práci vstupuje do kontaktu i se zaměstnanci státní správy, například inspektoráty práce, hasičskými záchrannými sbory, orgány ochrany veřejného zdraví nebo životního prostředí. Z etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy jsem vybrala následující etické zásady, které lze v praxi uplatnit při jednání nejenom mezi úředníkem a znalcem:

- ▶ každý úředník a zaměstnanec veřejné správy je povinen při rozhodování dodržovat a ctít zákonnost všech postupů a rovný přístup ke všem fyzickým i právnickým osobám, smyslem tohoto kodexu je vytvářet, udržovat a prohlubovat důvěru veřejnosti ve veřejnou správu,
- ▶ účelem Etického kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování úředníka a zaměstnance veřejné správy ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům,
- ▶ úředník a zaměstnanec veřejné správy plní úkoly veřejné správy v souladu s ústavním pořádkem, se zákony a ostatními právními předpisy a s právem Evropské unie, jakož i s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána,
- ▶ při plnění úkolů veřejné správy jedná úředník a zaměstnanec veřejné správy pouze v rozsahu zákonem svěřené pravomoci orgánu veřejné správy a v souladu s jejím účelem,
- ▶ v mezích zákona úředník a zaměstnanec veřejné správy vždy volí nejvhodnější řešení s ohledem na veřejný zájem a na rozhodné okolnosti konkrétního případu, dbá na to, aby rozhodnutí nemohlo být z objektivního hlediska vnímáno jako nespravedlivé, do práv osob úředník a zaměstnanec veřejné správy zasahuje jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu, nutném k dosažení účelu sledovaného veřejným zájmem, k jehož ochraně mu byla pravomoc svěřena,
- ▶ úředník a zaměstnanec veřejné správy jedná korektně s ostatními spolupracovníky i se zaměstnanci jiných orgánů veřejné správy, respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů i jiných odborníků a účinně je využívá i pro svůj odborný růst,

- ▶ úředník a zaměstnanec veřejné správy dbá na to, aby jeho rozhodování bylo objektivní, nestranné a přijaté řešení bylo vždy v souladu s veřejným zájmem, při rozhodování nesmí úředník a zaměstnanec veřejné správy preferovat osobní či skupinové zájmy ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám, úředník a zaměstnanec veřejné správy se zdrží také všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost jeho rozhodování,
- ▶ úředník a zaměstnanec veřejné správy vystupuje vůči účastníkům právních vztahů objektivně tak, aby je neuváděl v omyl o jejich právech a povinnostech, informuje je srozumitelně; veškerá hodnocení provádí profesionálně, objektivně, bez emocí a bez sledování osobního prospěchu a v souladu s právem a spravedlností,
- ▶ při plnění jemu svěřených úkolů postupuje úředník a zaměstnanec tak, aby stranám ani úřadu nevznikaly zbytečné náklady.

Etickým kodexem zaměstnanců státní správy je potřeba se zabývat obšírněji, protože jsou to zpravidla úředníci, kteří jsou oslovováni orgány činnými v trestním řízení jako první. Proto je na ně kladena i povinnost zajistit v prvotním šetření co nejvíce důkazů, které budou následně zpracovávat další zainteresovaní účastníci řízení jak ze státní správy, tak i ze soukromého sektoru, například znalci.

POUŽITÉ ZDROJE

1. Interní materiály Kanceláře znalkyně Dr. Ing. Jana Maturové, LL.M.
2. Interní materiály firmy PYROKONTROL trading and consulting.
3. Interní materiály Komory soudních znalců ČR.
4. Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy [online]. Praha: Vláda ČR, 2012 [cit. 2014-10-04]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Etický_kodex_uredniku_a_zamestnancu_veřejne_spravy.pdf

Kontakt: Ing. Bc. Miroslav Valta, MBA, Pyrokontrol trading and consulting, Senovážné nám. 9, 370 01 Česká Budějovice, mobil 777 842 221, miroslav.valta@pyrokontrol.cz, www.pyrokontrol.cz, www.maturova.cz.

Tisková oprava

Vážení čtenáři, v č. 2 časopisu BHP jsme na straně 7 v článku „Úprava cestovních náhrad ...“ uvedli číslo původní vyhlášky, která udává základní sazby za používání silničních motorových vozidel a stravného. Pro rok 2015 již samozřejmě platí nová vyhláška, a to č. 328/2014 Sb. Sazby uvedené v článku jsou uvedeny správně již podle nové vyhlášky pro tento rok.

Přehled nových technických norem – únor a březen 2015

Ing. Ivana Kolínská

ČSN EN 15628 (01 0666) Údržba – Kvalifikace pracovníků údržby. V důsledku rostoucího rozsahu a zvyšující se složitosti údržby v evropském průmyslu byly pro pracovníky údržby v různých členských státech vypracovány velmi různorodé profesní profily. Tato evropská norma specifikuje kvalifikace pracovníků s ohledem na úkoly, které mají být vykonávány v kontextu údržby podniku, infrastruktury a výrobních systémů. Do normy je začleněna údržba výrobních zařízení a budov v podobě technických hledisek služeb. Norma je pokynem pro specifikaci znalostí, dovedností a kompetencí požadovaných pro kvalifikaci pracovníků údržby a tyto profese v organizaci: mechanik údržby – mistr údržby a inženýr údržby – manažer údržby (odpovědný za funkci nebo službu údržby).

Tato norma nespécifikuje kritéria ověřování ani speciální výcvik pracovníků vztahující se ke specifickému výrobovému odvětví.

ČSN EN 60974-10 ed. 3 (05 2205) Zařízení pro obloukové svařování – Část 10: Požadavky na elektromagnetickou kompatibilitu (EMC). Tato část IEC 60974 specifikuje:

- platné normy a zkušební metody pro vysokofrekvenční (r. f.) emise;
- platné normy a zkušební metody pro emisi harmonického proudu, kolísání napětí a flickr;
- požadavky na odolnost a zkušební metody pro spojitá a přechodná rušení šířená vedením a vyzařované rušení včetně elektrostatických výbojů.

Tato norma platí pro zařízení pro obloukové svařování a podobné procesy, včetně zdrojů proudu a přídatných zařízení, například podavačů drátu, kapalinových chladicích systémů a zařízení pro zapálení a stabilizaci oblouku. *S účinností od 13. 3. 2017 se nahrazuje ČSN EN 60974-10 ed. 2 (05 2205) ze srpna 2008, která do uvedeného data platí souběžně s touto normou.* Tato norma je harmonizovaná (nařízení vlády č. 616/2006 Sb.).

ČSN EN ISO 4126-7 (13 4310) Bezpečnostní pojistná zařízení proti nadměrnému tlaku – Část 7: Obecné údaje. Tato část ISO 4126 stanovuje požadavky na pojistné ventily. Aby se předešlo zbytečnému opakování, tato norma obsahuje údaje, které jsou společné pro ISO 4126-1 až ISO 4126-6. Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN ISO 4126-7:2013 do soustavy norem ČSN. Zatímco ČSN EN ISO 4126-7 z února 2014 převzala EN ISO 4126-7:2013 schválením k přímému používání jako ČSN oznámením

ve Věstníku ÚNMZ, tato norma ji přejímá překladem. *Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 4126-7 (13 4310) z února 2014.* Tato norma je harmonizovaná (Nařízení vlády č. 26/2003 Sb.).

ČSN IEC 60050-903 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník – Část 903: Posuzování rizik. Tato část IEC 60050 uvádí obecnou terminologii používanou v oblasti posuzování rizika. Má status horizontální normy v souladu s Pokynem IEC 108 *Směrnice pro zajištění konzistentnosti (vzájemného souladu) publikací IEC – Použití horizontálních norem.* Tato horizontální norma je primárně určena technickým komisím pro přípravu norem v souladu s principy stanovenými v Pokynu IEC 108. Termíny a definice obsažené v této části IEC 60050 byly vybrány z Electropédie (www.electropedia.org).

ČSN EN 469 (83 2800) Ochranné oděvy pro hasiče – Technické požadavky na ochranné oděvy pro hasiče. Účelem této evropské normy je poskytnout minimální hodnoty požadavků na technické provedení ochranných oděvů pro hasiče proti teplu a ohni navržených pro používání při zásazích proti požárům, kromě ochranných oděvů používaných při hašení požárů v otevřeném terénu (EN 15614) nebo pro speciální zásahy (EN 1486). Norma pokrývá obecné provedení oděvu, minimální technické hodnoty používaných materiálů, zkušební metody pro stanovení těchto technických hodnot, značení a informace poskytované výrobcem. Důležité technické rozdíly mezi tímto dokumentem a předchozím vydáním EN 469:2005 jsou uvedeny v příloze C. *Touto normou se nahrazuje ČSN EN 469 (83 2800) z května 2006.* Tato norma je harmonizovaná (Nařízení vlády č. 21/2003 Sb.).

V platnost vstupuje sada norem, které se věnují problematice expozice pracoviště – ČSN EN 13205 (83 3634) Expozice pracoviště – Posuzování funkce zařízení pro měření koncentrace částic polévatého prachu:

- ▶ Část 1: Obecné požadavky
- ▶ Část 2: Laboratorní zkouška způsobilosti založená na stanovení účinnosti vzorkování
- ▶ Část 4: Laboratorní zkouška způsobilosti založená na porovnání koncentrací
- ▶ Část 5: Zkouška způsobilosti odběrového zařízení pro aerosol a porovnání odběrového zařízení prováděná na pracovišti
- ▶ Část 6: Zkoušky přepravy a manipulace s odběrovým zařízením